POKROK ZÁPADU.

Týdenník politický, poučný a zábavný
pro
ČECHOSLOVANY AMERICKÉ,

podávající nejnovější zprávy nejen z celého světa, ale zvláště ze Velikého Západu Amerického. Vychází každou středu v OMAHA, NEB.

VYDAVATEL A MAJITEL:
EDW. ROSEWATER.
REDAKTOR:
JAN ROSICKÝ.

Předplatné na list obnáší i s poštovní zásilkou
$2.20 na rok, **$1.10** na půl roku, a **55** centů na čtvrt roku.

☞ Zasílání DO EVROPY **$3.00** ročně.
☞ Poštovné platí vydavatelstvo samo.

☞ Oznámky v „Pokroku Západu" stojí se v levné ceně a národní spolky platí za ve oznámky polovičtní cenu.

☞ DOPISY ze všech stran miler rádi přijímáme, avšak nemáme uveřejňovati takové, které obsahují osobní útoky neb urážky, za zákon novinářský nám toho nedovoluje, ani na odpovědnost dopisovatele.

☞ Zásilky peněz nechť dějí se na poštovní poukázky, anebo v listech registrovaných, aby bylo jich dodání nám jiste, neb nemůžeme uveřejňovati takovéto listy zaslané ruční. Veškeré obdržené v cizině budeme v čísle vždy následujícím kvitovati.

Nadpis úplně a peněžních zásilek buď:

„Pokrok Západu"
Omaha, Neb.

Omaha, Neb., 20. pros. 1876.

Guverner Pillsbury o kobylkách.

V nedávné konferenci guvernerů v Omaha, předložil guv. Minnesoty, Pillsbury, pojednání o kobylkách, z kteréhož vyjímáme následující:

Nejstarší zpráva zaznamenaná o objevení kobylek na americké pevnině, jest nepochybně o jich objevení se na pozemcích jezovitských misionářů v Kalifornii v roku 1722. V rokách 1746 a 1753—54 objevily se znovu a opět v letech 1765—6—7. Capt. Jona Carver, kterýž proskoumal širé krajiny nejdálnějšího severozápadu v r. 1766. popisuje jejich objevení a praví, že obývají ony krajiny činíce v osadách někdy mnohých škod.

První zprávy o jich objevení v Minesotě, nachází se v Neill a dějinách Minnesoty. Bylo to v letech 1818—19, kdy zavítaly do osad na Červené řece, činíce mnohé škody a spůsobice novým osadníkům mnohé utrpení. Zpráva o nich praví, že přiletěly ze západu jednoho odpoledne v posledním týdnu července 1818, pohltily vše co bylo zelené a nakladli vajíček. Osadníci musili poslati až do Prairie du Chien pro semeno. Od roku 1820 až do 1855 zdá se že neobjevily se patrně poblíž údolí Mississippi. V roku 1845 a opět v r. 1849 způsobily velkých škod v Texas. Že neobjevily se tak dlouhý čas v těchto krajinách, nechá se snad vysvětliti tím, že mezi tím Kalifornie poctila jejich návštěvy a sice hlavně v letech 1828, 1838 a 1846, v kterýchž dobách snad překročily skalní pohoří, stěhujíce se k západu. Však ze slov Carvera, výše zmíněných, vysvítá, že kobylky byly v severozápadu zjevem často vídaným hned v dobách kdy on krajiny ty navštívil (1766) a možno že některé části Minnesoty i v letech 1819 až 1856 byly jimi navštíveny. Návštěva kobylek v Minnesotě v letech 1856—57 obmezena byla na úzký pás na horním Mississippi údolí a až obmezena, byla přec zkázonosná. Objevily se znovu v r. 1864 a 1865, hlavně v severozápadní části státu, však vyjma několik obmezených míst, učinily málo škod. Příští jejich objevení bylo v r. 1868 a opět v 1871—72, však přišly jen v počtu obmezeném. Nejdelší a nejzkázonosnější návštěva jejich byla počínajíc rokem 1873, kteráž až dosud trvá.

V okolí údolí Sacramento v Californii objevili se četně v červenci 1855. Vzduch ve výšce 20 až 200 stop od země, byl jich po tři dny plný, tak že podobny byly silné sněhové bouři. Velký počet spadlo jich v městě a ulice byly jich plny. V jednom dnu zmařena ouroda obilí i všechny zeleniny. Ba okousaly i listí a kůru z olší, topolů a vrb a prokousaly i tkaniny kterýmiž obyvatelé přikrývali dobytek, aby byl nimy ochráněn.

V tom samém roku navštívily též Oregon, Utah a Texas ve velkém počtu, zmařice vše zeleného, co jim do cesty přišlo a polovici úrody. V roku 1856 Kansas, Nebraska, Iowa, Minnesota a jiné státy byly navštíveny. Řádění jejich bylo tak zhoubné, jako v roku minulém v Kalifornii. Hlavní spůsob ničení jich bylo, pálení prarií. Indiáné smétají je do jam a neb zapálce trávu kol kolem nich, sháněji je do středu, kdež je pak spečené sbírají a požívají.

Dle Williamsova dějepisu státu Maine, objevily se v onom státu již v letech 1049, 1754 a 1756 a zmařily vše zelené i vnat bramborovou. Tak velký byl tehdy před nimy postrach, že nařízeno modlení a pokry v jistých dnech. V roku 1820 přišly jich miliony do New Hampshire a tehdy tak zhoubně, jako dříve v Maine. Zmařily skoro celou úrodu. Později na podzim přišly pak povodně a po nich mrazy, čímž vajíčka byly zmařeny. Tak mnoho jich tam tehdy bylo, že Arnold Thompson z Marrimec County, nachytal jich večer od 8 do 12. hod. 5½ bušlů do pytle na tyč uvázaného.

V cestopisu Dwighta novoanglickými státy a New Yorkem v letech 1797—8, činí se zmínka o kobylkách ve Vermont, Massachusets a New Hampshire. Tam zmařily jetel, kukuřici, tabák, zeleniny i šaty dělníků v poli pracujících. Taktéž ztrávily pilny, ležící na nově řezaných prknech. V roku 1838 Baltimore Md. bylo jimy navštíveno. Bylo jich tak hustě a takových škod působily, že je černoši klackama z polí a zahrad zaháněli.

Dle Grayova popisu o východoindických ostrovech, jsou kobylky tam rovněž tak zkázonosné jako ve Spoj. Státech. Kdekoliv usednou, na stromech, kukuřici neb ovoci, neočekává se nic jiného, než úplný zmar. Pokusy o jich zahnání činí se tam při jich přílchodu troubením na hudební nástroje a všemožným hlukem a mladé ničí v příkopech, do nichž je sháněji.

(Dokončení bud.)

Divadelní požáry.

V americkém Soustátí shořelo za minulých 80 roků asi 77 divadel, a udává se velmi často ve světě, že vyhoří divadlo, avšak těch hrůzných událostí, kde plamenem vzplane divadlo při představení a kde z obecenstva přítomného veliká část musí radost zaplatit smrtí, jest přece pomálu. Hlavní požáry divadelní, při nichž přišly životy lidské ku zmaření, jsou v dějinách novější doby následující:

1. Dne 15. května vyhořelo flamské divadlo v Amsterodámě při představení a asi 150 osob při tom přišlo o život.

2. V srpnu 1796 shořelo divadlo v Mayence a 70 těl bylo vytaženo z rumů jeho.

3. Dne 15. ledna 1807 shořelo divadlo v Bostonu a 5 osob bylo nalezeno pohřbených ssutinami.

4. Dne 15. září 1807 učiněn v divadle Sadlers Wells v Londýně poplach a 15 osob bylo ušlapáno do smrti.

5. Dne 21. prosince 1821 shořelo při představení divadlo v Richmond, Va. za přítomnosti 600 osob, nimiž divadlo to bylo přeplněno, neb nebylo veliké příliš, 67 osob tu uhořelo mezi nimiž i guvernér státu G.W. Smith. Mnoho osob stalo se mrzáky na celý život. Na to zapověděla městská rada hraní divadla, tančení a plesy na celé 4 měsíce pod pokutou $6.66 za hodinu trvání zábavy té.

6. Národní divadlo v Chicago shořelo při představení též, oheň však zanikl vedle divadla a sdělil se tomuto z venčí. Obecenstvo se zachránilo.

7. Dne 27. prosince 1858 učinil se poplach ohně v divadle Victoria v Londýně a následkem tlačenice 16 osob bylo rozšlapáno.

8. V Carlsruhe shořelo vládní divadlo a 30 osob pod jeho ssutinami bylo pohřbeno.

9. Dne 13. ledna 1865 shořelo královské divadlo v Edinburghu a 17 lidí spáleno.

10. Dne 2. září 1875 chytilo divadlo v Lincoln Neb. právě také při Dvou Sirotcích v 2. jednání v zahradě. Obecenstvo se však zachránilo a jen jeden hoch přišel k úrazu.

11. Nestarší zápisky o ohni v divadle při představení máme z divadla Globe v Londýně za ředitelství Shakspeara. Když nechal vystřeliti na jevišti vystřelilo se tak neopatrně, že pobořila se jedna stěna a ta se vzňala.

12. Nejvíce osob zbynulo při požáru divadelním dne 31. července 1786 v Montpelier, France, kde 500 osob bylo pobito.

13. Že i kostely hrozí tímtéž nebezpečím co divadla, jest dostatečně známo. Pamatujeme se ještě na podobnou událost hrůznou v Santiago, Chili, Jižní Amerika, kde dne 8. prosince na oslavu neposkvrněného početí v jesuitském chrámu, 20.000 lampiček bylo rozvěšeno po chrámu a mnoho ozdob bylo všude rozvěšeno. Když byl chrám přeplněn obecenstvem, spadla jedna lampička a od ní chytily se ozdoby, od nichž v několika mžikách byl celý vnitřek chrámu v ohni. Lampičky padaly dolů mezi obecenstvo, ženské šaty od toho chytaly, poděšení rostlo stále více — a v ssutinách budovy té bylo vyhrabáno 2000 mrtvol zohavených.

14. Dne 14. července 1846 shořelo divadlo královské v Quebec a 46 osob bylo upáleno.

15. V Cincinnati dne 5. února 1876, jak všichni pamatujeme, učiněn v divadle při představení poplach a 10 osob bylo rozšlapáno. "Svornost."

SMĚS.

— Během minulého týdne vzniklo ve Spoj. Státech a Kanadě 69 nových časopisů a zašlo 12.

— Demokraté časem libují si v tvrzení, že Grant nesamýšlí po 5. březnu opustiti bílý dům. Však Grant zakoupil si neděvno ve Washingtonu residenci, ležící na rohu Vermonta a Rhodisland Ave., což svědčí o tom, že nechová žádné podobné úmysly, jakých se mu podkládá.

— Německé listy oznamují o bílém králi černochů, kterýž nedávno navštívil v Drážďanech krále saského, jemuž vybranou sbírku zajímavých předmětů přírodních ze své malé říše, pro museum v Drážďanech přinesl. Jest to král Orungů, kterýž jest synem Dra Schmieder z Doeblen v Německu. Před pěti lety odebral se do Afriky, co obchodvedoucí jedné Hamburské firmy a po úmrtí krále říše Orungů, zvolen byl od tuzemců za krále.

— Zvláštní poslední vůli zanechal F. Rose, nedávno v Brooklyně zemřelý. Praví totiž v ní: "Jelikož jsem náhledu toho, že jest pro člověka nejlépe býti ženatým, žádám mojí milovanou ženu, aby se nenechala žádnými romantickými hloupostmi zdržet od vstoupení znovu do stavu manželského, pakli že vhodného manžela nalezne. Proto jí prosím, aby přijmula ode mne, jejího prvního manžela, kterýž jí miluje více, než slovy vyjádřiti může, svatební dar v částce $10.000. "Nepochybujeme, že milovaná žena poslední přání může svého vyplnila.

— Nový železný most dráhy Chicago Milwaukee & St. Paul přes Mississippi u La Crose, Wis. jest dohotoven. Stál půl milionu dolarů. Má pět oblouků po 150 st. délky, dva po 164, jeden 250 a jeden 360 stop, celkem 1688 stop délky. Se stavbou započato bylo dne 10. června. Mimo železničného mostu u Rock Island, jest to nejpevnější most, kterýž přes "otce řek" se klene. Železo ku stavbě upotřebené, jest z velké většiny z wisconsinských železných dolů.

— V Kasselu v Německu, odsouzen byl porotou dne 13. list. protestantský farář Siebert z Kleinenglis, malé obce blíže Fritzlaru, ku pětiletému vězení, pro neslušné a zločiné se chování k děvčatům, kteréž, připravujíce se k večeři páně, na cvičení k němu posílány byly. Při přelíčení dokázáno, že starý hříšník tropil neplechu takovou již po delší dobu, až jest ženatým a knězemi již od roku 1858.

— Katolické university ve Francouzsku hledí všemožnými spůsoby přilákati hojnost žáků. Mezi jiným uvádějí v klerikálních listech také následující reklamu: "Velký počet mladíků děkují dosavádní neočekávané úspěchy při skouškách ochraně matce boží z Lourdes. Chovanci jednoho katolického ústavu zvláště se jí zcela odporučili; namočili per svých do zázračného pramenu. A hle, prvních 22, kteří se ku zkoušce hlásili, obstáli, ba mnozí i s čestným vyznamenáním". Nechť jam to k duhu jde! Totiž těm kdo se na vějičku podobnou chytiti nechají.

— Mezi nerozumné sázky, které při příležitosti volby president ské uzavřeny byly, dlužno poznamenati i sázku dvou mladých děvčat v Lansingburg N. Y. Obě braly živé účastenství v politice a v hádce jednou sázela se jedna, že pakli Tilden zvolen bude, půjde v košili z obydlí svého do městského parku, notný kus cesty vzdáleného. Protivnice její zavázala se k tomu samému, bude li zvolen Hayes. Nevíme, zvolili ku provedení své sázky pravé poledne a neb půlnoc a zvědavým mladíkům působí prý také starost o to bolení hlavy.

— V Amityville, Long Island, přišla tyto dni na jevo soudní vražda. Asi před 7 měsíci byl tu zatčen černoch Albertson, jsa obviněn ze založení několika ohňů, kteréž mnoha tisíc škody spůsobily. Stál na svém že jest nevinnen, však podezření proti němu bylo velké a jeho dva synové, kteří s ním zatčeni byli, svědčili proti němu. Na základě svědectví synů svých odsouzen byl do káznice, kdež si sám smrt učinil, podřezav si krk. Tyto dni však přiznal se jistý John Menzler, že on zakládal oheň, z kterých onen černoch obviněn byl. Synové černocha svědčili proti otci jen proto, že byli zatknutím a hrozbami zastrašeni. Skutečný viník bude arci nyní potrestán, a tím vrátí se nebožtíku černochu sice čest, nikoli však život. Musili to být zdární synové, kteří zastrašováním nechali se pohnout k tomu, aby proti vlastnímu otci neprávě svědčili a jeho uvěznění a smrt přivolali. A pak se divíme tomu, že černoši na jihu nechali se zastrašiti od hlasování v minulé volbě.

— Nedávno spozoroval rolník Duning, bydlící v lesích v Madison Co. N. Y., velkého hnědého medvěda, kolem domu běžícího. Osbrojiv se ručnicí a loveckým nožem, pustil se se psem za medvědem. Přišla noc, však Duning se nevracel. Když i druhý den uplynul, aniž by o něm známky bylo, svolala žena jeho sousedy a vypravili se do lesů jej hledati. Po několikahodiném hledání nalezli mrtvolu jeho i psa hrozně potrhané a zohavené. Blíže nich ležely tři mrtvé divoké kočky, samice s dvěma mláďaty. Jak se zdá, zastřelil Duning mláďata a mezi pak podstoupili boj se samicí, kteréž sice nůž do těla vrazil, však i v boji s ní zahynul!

— O nových násilnostech údů spolku "Mollie Maguiers" oznamuje se z Mauch Chunk Pa. "Mnohé zatýkání a souzení "Mollie Maguirea", nezdá se že učinilo přítrž násilnostem jimi páchaným. Od tajemného zavražděni Franka Brenana, přihodilo se opět ve vícero místech několik vražd a paličství. Nedávno nalezena mrtvolu Timothy Donahue v opuštěném dolu. Jak se zjistilo byl nejprvé zavražděn a pak dolu svržen. Druhý den zapálen uhlodol J. B. Davise u New Castle a zcela zničen. V ten samý den napadeno bylo několik horníků, kteří k "Uhlířské unii" nenáleží, od Mollies a tři odnesli značného tělesního poškození, tak že jeden z nich již zemřel. Dále zapálen byl Yorktown uhlodol, čímž ztráta 75 až 100 tisíc povstala. Z severnějších okresů, zejmena z okolí Lackawanna, oznamuje jí se též podobné násilnictví. V Meadow Brook, Dunmore, Fairhaven, Oliphant, Archibald a jinde byly obyvatelé přepadeni a domy jim nad hlavou zapáleny. Horník Cormick byl blíže Bellevue a Teddy Naulton blíže Green Ridge zavražděn, Všude panuje nejistota.

— I Amerika má své "mrtvé moře." Je to jezero Mono, v kalifornské Sieře Nevadě, které r. 1852 objevil general Moore, byv v onu krajinu zahnán v boji s Indiány. Podal o tomto jezeře první zprávu, načež tam přicházelo hojněji cestovatelů a konečně vzniklo na jeho březích "město" Mono, čítající třicet čtyry prkenné baráky a několik tuctů obyvatelů. Jezero má as 18 angl. mil dlky a 10 až 12 mil šířky; kolem něho pnou se ohromné, více nežli 13.000 stop vysoké hory. Za pradávných časů byla hladina jeho dle neklamných známek o 8000 stop vyšší než nyní; bylť to tehdáž ohromné moře vnitrozemské, které souviselo s velkým solným jezerem v Utahu. Jezero Mono má okolí ještě velkolepější než mrtvé moře v Malé Asii. Ohromné úžlabiny táhnou se od břehu do hor; gigantická skaliska roztroušena po břehu, četné bystřiny a vodopády vlévají se do jezera, jehož hladina je stále v stejné výši, ačkoliv nemá patrného odtoku. Voda, obsahující značné množství boraxu a drasla, je pěnivá jako mydlinky; ryby v ní nemohou žít, každý předmět do této vody ponořený v krátké době zkamení. Z těla živočišného vyžere voda ta svaly, krev, žíly a usadí na kostech vápenitou zkamenělinu. Kdo se pokusí, vykoupat se v jezeře, pluje po vodě jako korek. V jezeře nalezá se několik ostrovů. Na jednom z těchto nalezá se sopka, která neustále chrlí horkou vodu a páry. Břeh je obklopen podivnými zkamenělinami fantastických tvarů. Největší zajímavostí jezera však je ohromné množství larv jistého druhu much, které v myriadách se prohání po vodě a jichž každá bouře celá hejna na břeh vyvrhuje. Na břehu leží tyto larvy ve vrstvách tři až čtyry stopy vysokých. Praží-li slunce na tuto hmotu hmyzu, vyvinuje se zvláštní, ale nikoliv nepříjemný zápach. V ten čas je povrch pokryt množstvím malých černých much, které vylízají z larv. Přistoupí-li kdo nepozorně ku břehu, vylétnou celé houfy těchto much a okamžitě je celý obličej jimi pokryt, tak že jen s největším namáháním možno se jich sprostit. Okolní Indiáni dělají z těchto larv koláče, které nazývají kačuba. Upekou-li se tyto larvy, chutnají prý jako vepřovina. Larvami těmi živí se též ohromná hejna kachen a jiných ptáků, která občas na břehy jezera přichází a na ostrovech hnízdí.

— Do Hildesheimu, v Německu přibyl dne 14. listop. krotitel zvěře Daggesell se svým zvěřincem po dráze a najmul si několik vozků a potahů k převození zvěřince na místo. Když všechny vozy na místo dopraveny byly, vyzvalo několik přítomných vojáků najmutého vozku, aby dveře klece, v níž se lvi nacházeli, pootevřel a je do vnitř nahlédnouti nechal. Dobrák vozka nechal si říci, a jelikož dveře zamknuté nebyly, otevřel je. Však sotva je pootevřel, vyřítily se ven dvě lvice, z nichž jedna do sousední zahrady se utekla, druhá však ulicí dolu se pustila, zardousíc dříve koně v cestě jí stojícího a konečně zahradu bankéra Meyera proběhnouc, ve sklepě jeho domu se skryla. V městě nastal arci strašný poplach. Zpráva, že dva lvi jsou z klece venku, roznesla se mžikem a postrach byl všeobecný. Na blízku události nalezal se jeden vyšší důstojník vojenský, kterýž ihned setninu vojska do zbraně povolal a zahradu, v níž jedno ze strašných zvířat se nacházelo, obstoupiti a sklep, v němž druhá lvice byla, zabedniti a střežiti nechal. Nejdříve obrácena pak veškerá snaha k chycení lvice v zahradě se nacházející. Krotitel Daggbert nechal tam prázdnou klec dopraviti a snažil se lvici k návratu do ní přimětí. Však marně. Zvíře, kteréž jindy pohledu krotitele svého poslušno bylo, vypovědělo poslušnost veškerou, cíle se na svobodě. Vskočila na blízký strom a strojila se ku skoku na každého, kdo se jí blížiti chtěl. Vida že po dobrém ji do vězení nedostane a delším průtahem pouze nebezpečí vzrůstá, požádal Daggbert důstojníka, aby jí zastřeliti nechal, což též provedeno. Více štěstí měl Daggbert s druhou lvicí, kterou se mu podařilo vnadidlem do klece vlákati.

— Strojníkovi Karlu Langschmidt podařilo se vynalézti stroj k dělání ledu bez lučebnin. Zásada, na kteréž stroj jest zbudován, jest, že vzduch, když stlačen, vypouští svou teplotu. Ztlačí tedy vzduch na jednu desetinu objemu a propouští jej pak malými trubkami, kolem nichž se tekoucí voda nalezá, kteráž teplotu vzduchu ubírá a odnáší. Vzduch pak ochlazený veden jest do objemné kádě, kdež se uvolní, při čemž obdrží studenost 30° (F.) pod bodem mrazu.

— Dne 1. pros. prodáváno dražebně 24 budov výstavních ve Philadelphii, náležících výboru financí a as tucet jiných budov, patřících soukromníkům neb podnikatelům. Ceny, které za jednotlivé stavby se docílily byly velmi nízké. V okrouhlé částce stálo vystavení budov prodaných více jak dva a půl milionu a prodej nevynesl ani celých 300.000 dol. — sotva desetinu. Budovy strojnická, zahradnická a pamětní nebyly obsaženy v seznamu budov na prodej určených. Dražba odbývala se v síni soudců. Asi 400 osob bylo přítomno. Započala as o půl dvanácté a trvala skoro až do tří hod. odp. Všechny budovy v seznamu na prodej se nacházející, vyjma ženský pavilon a vídeňské pekařství, kteréž obě byly z prodeje vzaty, byly prodány. Podmínky prodeje byly, že veškeré prodané budovy musí býti do 1. ledna odklizeny a 25 procent kupní ceny hotově složeno. Prodej započal s hlavní výstavní budovou. Tato stála asi 1.600.000. Jediné nábídky byly, 200,000 od B. J. Dobbins a 250.000 od J. S. Morton; poslednější zastupoval společnost pro zřízení trvalé výstavy ve Philadelfii a nábídka jeho podržela vrch. Dva přístavky k budově této pro výstavu nerostů, byly nejblíže na pořádku. Stály přes 19.000 a prodány W. Kingovi, obchodníku v olejích za 1000 dol. Pak přišla pod kladívko budova pro výstavu kočárů, kteráž vystavěna byla nákladem 55.000 a prodána za 4.100. Fotografická síň na jejíž vystavení naloženo 22.000 přinesla 1000 dol. Přístavek ku galerii umění, kterýž stál 110.000 prodán za 8.050. Síň soudců, kteráž vyžadovala náklad 30.000 prodána za 1.500. Pouze přístroje plnové stojí prý za tu cenu. Ostatní budovy prodány v podobně nízkých cenách.

— Stav dluhů státu rakouského ko koncem června 1876. Založený dluh obnáší sumu 2.710,012 135 zl., a je o 30,046.356 zl. větší než i byl dne 31. prosince 1875. Dluh nespolečný a nezaložený 109,762.600 zl. o 14,334.110 zl. větší než koncem minulého pololetí. Dluh z vyvazovacích obligací 201,704.644 zl. tedy o 3,748.279 nižší. Roční úrok obnáší z dluhu založeného 108,834.714 zl., z nezaloženého dluhu cislajtánského 4,620.913 z vyvazovacích obligací 9,040.817 zl. Úrok z dluhu založeného musí být částečně v kovové minci placen, a sice částka 45,189.354 zl.

— Poslední okamžiky kard. Antonelliho. Kardinál trpěl již po několik let pakostnicí, v posledních týdnech pak byly bolesti jeho obzvláště prudké. Nechtěl však nikterak věřit, že by nemoc jeho byla tak povážlivá a pracoval při tom neustále. Neposlouchal rady lékařů, aby se položil, nýbrž navštěvoval denně papeže a radil se s ním. Dne 4. m. m. udělil audienci novému francouzskému vyslanci u papežského dvora, baronu Baudu. Dne 5. m. m. byl u papeže a podal mu výkaz příspěvků, které byli složili španělští poutníci. Náhle však napadly ho prudké křeče v prsou, tak že musel být do svých pokojů odnešen. Papež byl tím tak poděšen, že ihned poslal pro svého lékaře a ranhojiče, pro doktory Beragalliho a Ceccarelliho, kteří ohledavše stav kardinálův, prohlásili, že se přiblížila poslední jeho hodinka. Antonelli tomu z počátku nechtěl věřit, konečně však si dal přece říci a přijal svátost umírajících, byl však již tak sláb, že nemohl pozříti hostii.

Kardinál až do poslední chvíle nevěřil v brzkou svou smrt a ještě krátce před smrtí chystal pro papeže dar k svátku sv. Jana Křtitele, tedy na příští rok. Bezprostředně před svou smrtí žádal Antonelli papeže o požehnání a odpuštění za chyby, kterých se byl za svého úřadování dopustil. Praví se že Antonelli od roku 1870 neopustil Vatikán. Ohromné své jmění odkázal prý kardinál v otejných dílech svému bratru hraběti Angolovi Antonellimu a třeba jiným členům rodiny; svoji drahocennou sbírku drahokamů a vzácných mramorů vatikánskému museu.

☞ Odplaťte se na "Pokroku Západu", nejlacinější při své velké cení list ze všech českých listů které ve Spoj. Států vycházejí.

DOPISY.

NEWTON Saunders Co.
27. list. 1876.

Ctěná red. Pok. Záp.

Nemchu opomenouti sděliti vám jak to nyní v naší county chodí. Jak vám známo, kladou se již koleje na dráze do Wahoo a bude co nejdříve dohotovena, budeli tak příznivé počasí, snad dříve než jak smlouvou určeno bylo. Těšíme se tomu a čekáme toužebně na den, kdy dohotovena bude. Bylo sice proti této věci také dost odporu. I po volbě mluvilo se ještě že nemáme dost hlasů a někteří se těšili, že z celé věci sejde. Jiní tvrdili, že mnohé hlasy jsou nepravé a že vše zvrženo bude. Však mýlili se kteří tak mluvili. Až měli jsme dostatečnou většinu, ba hlasů i nazbyt, přec byli ještě mnozí kteří ani nehlasovali. V našem precinctu samotném neodevzdalo 16 občanů hlasy. To je důkaz, že nebylo z naší strany hlasů falešných. Tam se faleš užívá, kde je doměnka že nedostane se dost hlasů poctivých. Ještě dráha k nám nejde a již je cítit její prospěšný účinek. Ve Wahoo se již pilně staví a ceny lotů stoupají. Pořád nebyly v žádné ceně, však od té doby co, prošly bondy v stoupnuly v ceně čtvernásobně. Jest tam již aspoň 10 nových stavení více a máme tu již tři salony, což jest ještě dost na ty zlé časy. Rádnice se také dohotovuje, až stála již po dvě leta nedohotovená. Obchodník z Fremont, u něhož Tomáš Kilián pracuje, staví náramný štor; bude na Wahoo jak slyším. Když jsem viděl ten náramný štor, myslil jsem si, co to tak veliké, snad do něho nebudou ty malé štory zavírat.

Také chci se zmínit o tom jak zhoubné a drahé jest pití kořalky. Dle statistických rozpočtů vydalo se loni tolik za kořalku, že by se za ně nechalo vystavět patero úplně vypravených železných drah z Maine až do Kalifornie. Mimo to, mohly by se ze zbývajících peněz ještě vystavěti pro každý stát Unie vysoké školy a 10,000.000 dolarů nadati a pro každých 100 osob v celé zemi kostel neb škola v ceně 5000 dol. vystavěti a pak by ještě dosti zbývalo k založení jistiny z jichž úroků by učitelové všech těchto škol řádně vypláceni býti mohli. (Pozn. red. Zdá se nám, že pan dopisovatel nečerpal zprávy své ze spolehlivých statistických rozpočtů. Až částka, která se do roka za lihoviny vydá, jest ohromná, přec nemůže obnášeti tolik, jak pan dopisovatel udává. Pro příklad, pominouce mlčením těch patero drah, a university pro všechny státy s nadací pro každou 10,000.000, i nadaci pro učitele, upozorňujeme jen pouze na to, že kdyby se z peněz za lihoviny ročně vydaných, nechala vystavěti pro každých 100 osob škola neb kostel v ceně 5.000 dol, musila by prvé každá z těch osob, každý muž, žena, dítě, utratiti 50 dol. za lihoviny ročně a jelikož se počítá průměrně 4 až 5 osob do rodiny, každá rodina 200 až 250 dol. Až najdou se marnotratníci, kteří tolik i více zbijí, není to nikterak pravidlem u většiny lidí a proto zdají se nám tyto rozpočty statistické až velmi nesprávně a přehnané.) A za tyto ohromné vydaje čeho se nám dostává? Plná polovice případů pomatenosti na rozumu pochází od pití; 75 procent zločinů v zemi páchaných; 85 procent vražd, 96 procent veškeré mravní skleslosti a ničemnosti mezi mládeží mužského pohlaví; plných sto procent všelikého hlubokého bolu a hrozného trápení rodin ohavným opilstvím v neštěstí uvedených, má původ svého v pití. A národ v němž tolik děsné bídy lidem samým zaviněné, domnívá se býti prvním mezi vzdělanými národy!

J. Kastl.

Pro domácnost a hospodářství

MAZADLO NA BOTY VELMI DOBRÉ, jímž proniknutí vody úplně se zamezí. — Smíchej ½ lejdlíku tak zvaného koštěného oleje, jehož se k mazání jemnějších, na př. šicích strojů používá, s ½ lejdlíkem oleje lněného a svař smíšeninu. Touto pak se kůže, buď svrchní i podešev, neb u elegantních botek pouze tato potírá, a v teple, ku př. u ohně suší, až svrchu udaná smíšenina dokonale kůži pronikne a nasytí.

Voda a snih koži takto připravenou nikdy neproniknou.

ROURY ČERPADLA, KDYŽ ZAMRZNOU, kterak odpomoci. — Led v rourách se přivede k roztavení, když do těchto dostatečné množství kuchyňské soli nasypáme. Libra soli vystačí na délku 2—3 stop; účinek však není okamžitý, nýbrž objeví se teprv za na hodinu. Horké vody v tomto případě upotřebiti nelze.

BRAMBORY KYBRAK SVOU KLÍČIVOST podrží. — Chceme-li, aby naše brambory klíčivosti své velmi dlouho podržely, pokryjeme podlahu neb půdu ve sklepě vrstvou tlučeného dřevěného uhlí aneb uhlové mrti, kterouž snadno u kováře dostaneme, asi na palec vysoko. Brambory na této uhelné vrstvě ležící vydrží velmi dlouho a zachovají chuť svou dále jednoho roku.

STÁT NEBRASKA.

Pozemky pro rolniky.

ZEMĚPISNÁ POLOHA.

Nebraska leží mezi 40 a 43 stupněm severní šířky a 96 a 104 stupněm délky západní od Greenwich, zaujímajíc nejpříznivější země pisnou polohu na severo-americké pevnině. Rozprostírá se od řeky Missouri na západ k úpatí skalního pohoří maje největší délky 230 mil a největší šířky 208 mil. Obsahuje asi 67.000 □ mil, čili asi 50 milionů akrů, nejlepších rolnických pozemků a pastvin. Státem netáhnou se žádná pásma vrchů. Celý povrch sestává z vlnitých se rovin velkých planin a úrodných údolí četných potoků a řek. Hlavní řeka jest Platte, široká mělká to voda, kteráž teče od západu k východu, dělíc stát zeměpisně ve dvě skoro stejné polovice. Severní část státu zvlážňována jest řekami Niobrara, Loup Fork, Elkhorn a jinými menšími potoky; jižní část má Big Blue, Nemaha, Republican a jich přítoky. Celý stát jest vlastně nakloněnou rovinou, od řeky Missouri severo západně se pomenšíhlu zvedající, poskytujíc úplně a dokonalé svážení vody, suchý, čistý, osvěžující vzduch, a poněkud znamenité pro svou mírnost a zdravost.

DĚJINY.

Nebraska sestavena byla co území v roku 1854 a po jaru v roku 1867 přijmuta byla do Unie co třicátý sedmý stát. Od času jejího přijmutí za stát, vzrůst v počtu obyvatelstva i hmotném blahobytu byl rychlý a trvalý. Síť železniční 1200 mil dlouhá probíhá stát a mnohé dráhy se staví a neb jsou navrženy. Účinek drah jest ten. Ceny majetku stoupají, a povzbuzuje se vzrůst, podnikavost, výroba, přistěhování, řemesla, průmysl a obchod všeho druhu. Stát nemá dluhů a jest obdařen od Spoj. Států pozemkovým účelem, kterýž má být použit k vnitřnímu zvelebování a školním účelům.

OBYVATELSTVO.

Žádný stát nevykazuje rychlejší vzrůst v počtu obyvatelstva, od času svého přijmutí do Unie, jako Nebraska. V roku 1860 bylo ta 28.651 obyvatelstva; v roku 1870, 122,993; což vykazuje přírůstek 330 procent během 10 roků. Spolehlivé zprávy vykazují, že velká část přírůstku toho nabyta byla během posledních 3 roků. Soudíc dle počtu odevzdaných hlasů v minulé volbě, obnáší obyvatelstvo nyní 300.000

PONEBÍ.

Poneb tohoto státu jest nejpěknějším a nejzdravějším poněbím mírného pásma. Jest mirnější než poneb států východních, v té samé šířce ležících. Statistickým pozorováním dokázáno, že průměrná teplota jest, v jaru 49° F.; v lete 67°, v podzimu 51°, a v zimě 24°. Farno letní mírněno jest panujícími větry severními. Podzimek jest velmi příjemným a teplým, sahaje až do druhé polovice prosince. Zimy jsou obyčejně krátké, suché, oděrstvující. Sněhu padá jen málo a zřídka zůstane delší dobu ležeti. Studené počasí zřídka trvá déle než 3 měsíce v kteréž době mnoho dnů jest krásných a teplých. Cesty jsou v zimě tvrdé, suché a rovné. Dešťě přichází v hojném pracím poloviu nejpříznivějším, kdy vlhkosti má půda ku zrůstu zapotřebí. Podzim a zima jsou obyčejně suché.

POMĚRY ZDRAVOTNÍ.

Mezi výhody, jichž Nebraska osadníkům skýtá, jest jedna z hlavních, že jest to krajina zdravá. To uznáno jest všemi, kdo ji znají a dokazáno lékařskými číslicemi statistickými. Položena jsouc v středním mírném pásmu, nezná ani zimy severu, ani nesnesitelna parna jihu. Uzavřena jsouc oceánů i jezer, nevi o vlhkých proměnlivých větrech a mlhách, na pobřeží obyvajících. Nejsou tu stojaté vody, ani bahniska a jest proto prostá zimnic a nemocí podobných. Žádná část spojených států nemá tak málo nemocí epidemických jako stát tento. Vysoká, svislá poloha, suchý a oběrstvující vzduch a všeobecně dobrá voda, činí krajinu tuto zdravou.

PŮDA.

V celém východě Nebrasky, dle zpráv státního geologa pana Haydena, sestávy půda z hromadného sesazení se žlutého slínu (yellow marl,) který měří 5'—100' hloubky a obsahuje v celé své hloubce mnoho látek bylinám potrava dávajících.

Tato slinitá půda jest smíšena s částkami vápenými a dle Haydena rovná se půdě nalezajícím se podél Rýnu v Evropě. Pokryta jestli vrstvou prsti, která jest ve všech údolích podél řek a potoků znamenitě hlinitá. Kamení a křemene v ní není. Orání jest velmi lehké, ana ornice pod pluhem hnedle jest kluhkou a sypkou. Spodní půda pojímá v sebe znamenitou část vody, již dobře drží, tak že v kratké době po dešti možno na povrchu dobře pracovati, a při dlouhém suchu dosti vlahy se ve spodu udrží, ať spodek vypařováním svršek navlažuje.

Půda jest tedy velmi úrodná a rodí při poměrně nevelké práci všecky hospodářské výrobky v hojnosti, zároveň se výborně hodí pro pěstování stromů ovocných i jiných.

PLODINY.

Nebraska jest rolnickým krajem. Majíc 50 milionů akrů úrodné půdy a mírné příjemné poneb, bude svým časem jedním z předních států, plodiny rolnických. Veškeré plodiny mírného pásma, pšenice, oves, žito, ječmen, ive, zemňata a j. dají se výborně. Slatka zemňata, třtina cukrová, tabák, pěstují se s prospěchem. Kořenaté byliny daří se velmi dobře a soudí se že půda i poneb údolí Platte jest zvláště příznivo pěstování cukrovky. Vzdělávání půdy rychle pokračuje. Zásilky pšenice na Union Pacific dráze v roku 1873, vykazují přírůstek 160 procent, v porovnání s rokem 1872. V roku 1875 dopraveno po této dráze na východ 3,185 vagonů čili 1.324.750 bušlů pšenice. Průměrná úroda pšenice během minulých 10 roků obnáší 20 bušlů po akru. Kukuřice vydala roku minulého (1875) na polách zjara zasíaných (v druu) 20 až 45 bušlů a v polích vzdělaných, při obyčejné péči, 50 až 75 bušlů po akru. Kde zvláštní péče se jí věnovala, vynesla až 100 bušlů po akru.

OVOCE.

Teplá, poněkud vápenitá půda, a doba od dubna do září b